

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.

Hat hóra 2 frt 50 kr.

Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek póstantalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók

a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közléséért 7 kr

kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr

Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, elő-

fizetők, vagy a gyakori hirdetői tetemes díj

kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

367./1893. sz. A lévai k. r. főgimn. igazgatóságától.

Pályázat ösztöndíjra.

A lévai kegyes-tanítórendi főgimnáziumban az 1893/4. tanév első felétől kezdve a néhai „Sántha György“-féle 89 frt 26 krnyi ösztöndíj-állomás megüresedett.

Ezen ösztöndíjra igényt tarthatnak első sorban az elhunyt Sántha György, volt helembei plébános legközelebbi atyafiainak gyermekei; másod sorban távolabbi rokonnak gyermekei; végül más szegény sorsu, de jó viseletű és szorgalmas gimn. tanulók; ez utóbbiak közt a helembei születésűek előnyben részesülnek.

Az ösztöndíj élvezete a tanulási időfolyam teljes befejezéséig tart.

Az ezen ösztöndíjért pályázók folyamodványait a lezármazásukat igazoló okmányokkal, a keresztlevelekkel, valamint a legközelebbi tanulmányaikat igazoló bizonyítványokkal; a szegények vagyontalanságukat igazoló helyhatósági bizonyítvánnyal is felszerelve a főmagasságu Bibornok Herczeg-Primás, esztergomi Érsek Ö Eminentijához intézve, az alulírt főgimn. igazgatóságánál legkésőbb f. évi nov. hó 25-ig nyújtásuk be.

Léván, 1893. szept. 27.

Dr. Tóth György,
főgimn. igazgató.

A kiskoru árvák érdekében.

A természetnek törvényei hajthatatlan hatalmak, melyek sem erkölcsöt, sem érzelmet nem ismerve, kéréhetlenül taszítják az embert önmagára vissza. Ilyen egyik törvény, a minden egyéni lét határköve: a halál, melyet sem a nő siralma, sem az árva kétségbeejtő esdeklése, sem a tudomány meggátolni nem tud. A szervezetünkben levő képző, alkotó erő, a növekedés oka mindjárt az élet kezdetétől fogva szünet nélkül fogy, a minek végközöze: a feloszlás.

TÁRCZA.

Huszonöt év után.

A piac sarkán egy zsemlyeárus kofa kuporgott asztala előtt, alacsony rozoga széken. Mellette egész háztartása: egy macska, egy kis mosó-teknő, elpiszkolt, varrni való fehérnemű, foltos ruhák. A nő arca ráncos, megnyu't orra a szesz italoktól veres, két hosszú, sárga foga kilátszik a szájából, ezeket már nem tudja eltakarni petyhüdt ajaka. Mellette, háttal a házfalnak dőlve, a pusztá földön egy férfi ült. Kopott, rongyos kabát volt rajta, mely alól ing nem látszik ki, lábán felemás lyukas cipő, feje fedetlen, kuszált, gyér, ősz haja csapzottan csüng alá homlokára. Arca jó-ságos szelid, keze, lába folyton izeg-mozog, feje inog. Valami gyógyíthatlan ideg-baja van.

Egyszer csak a férfi töredezett, halk hangon szólott oda a nőnek, ki előtt egy repedt szeréptalban bizonytalan színű főzélmaradvány állott:

— Adsz valamit . . . reggelire?

A nő visszafordult, s kiméletlen hangon, mérgesen válaszolt:

— Megint beszélsz? Eredj, mert meg-

ruglak.

— És a férfi bambán bámult bele a nap sugaras levegőbe homályos szemével. De mintha szemében egy könnycsepp rezketett volna.

I.

Az a ráncos banya arczom mily üde,

Utódaiknak szaporodása által adják át életüket a szülők: végleg magukra hagyják ivadékaikat, hogy a létért való küzdés örök harcában folytassák ezek a viadalt. Ámde az emberi életidő közepes átlaga nálunk fark kezekkel 35 évre méretvén, sok szülő már akkor árvaságra hagyja gyermekét, midőn ez még magával is tehetetlen; és így el kellene annak vesznie, kivált a mai korlátot nem ismerő önérdektusában, ha a jogállam nem terjesztené ki föléje védő kezét a gyámhatóság által, mely a szerető szülő gondosságával intézi a kiskoru sorsát mindaddig, a míg az saját kifejlett erejével nem képes az élet viszontagságaival megküzdeni. — És mert a gyámhatóságoknak a szellemi-eken kívül az árvavagyonának lehető gyarapítása is fontos feladatát képezi, ezen szép cél könnyebb elérhetésére a sorsjáték igénybevétele igen jelentékeny tényezőnek kínálkozik.

Nem a nagyobb kockázattal járó szerencsejátékot, sem a nemzetgazdaságtellenes, erkölcsstelen kis-lottót ajánljuk itt; de ajánljuk a semmi kockázattal nem járó osztálysorsjátékot; mert ennél a ráfordított pénz nem veszhet el s vele nagyobb nyereségre is tehetni szert. S elvégre is kockázat nélkül nyerni: egy nem várt örökséget kepez.

S ekként kiskoru árvák közt is hasznosítva, sok ember életére messze kiható áldássá válhatnak ezen intézmény.

Szerintünk az eszme következő alakban lenne kivihető:

Törvényes rendelkezés szerint a gyámhatóság által minden egyes kiskoru számára, annak vagyonából vétessek egy-egy olcsóbb olyan sorsjegy, a mely legalább annyit nyer, a mennyi a vételára s azok a gyámpénztárban őrzendők. Ha a sorsjegy a kiskoruság megszűnte előtt menne át az utolsó húzáson, helyette a gyámolt számára

piros volt huszonöt év előtt! Az az össze-

— Szeretlek. Az enyém akarsz lenni? A nő szeméből szerelem sugárzott, mikor azt felelte:

— Örökre!

— Anyád nem ad hozzád. Kitzsit, kitagad. Ejjősz velem?

— A világ végére is.

— Idegenbe visz'ek, nem is tudom lová. Szegénységet, nyomort hozok hozzád vendégül. Ejjősz-e velem?

Igenre ingott a nő szép feje.

— Vissza sem jöhetsz többé. Örök száműzetés lesz a sorsunk. Világgá üzlek magammal együtt. Követsz-e engem?

— Mindenüvé. Jöba, rosszba.

— Nem lesz kivülem senkid. Én leszek az egész világod. Kitagadottan, átokkal halsz meg. Ejjősz-e velem?

— Ne kérdezz már — szeretlek!

— Én édes menyországom . . .

E szöktek. A leány özvegy anyja nem egyezett bele a házasságba, mert (mint mondá) nem irzoknak nevelte a leányát.

másik veendő, mely annak a nagykorúság bekövetkezésekor pénzben, vagy kívánatára természetben adandó ki. Mely utóbbi esetben az így visszamaradt sorsjegy, vagy más ilyenével még nem birt kiskoru javára irandó át tulajdonként, vagy a gyámpénztári tartalékalap veszi azt meg, és így az is részesévé lesz a sorsjátéknak. A mely hagyatékhoz több kiskoru tartozik, ott minden egyes kap ily nevére szóló sorsjegyet; de úgy e jegyek, mint az azok bármelyike után járó, esetleges nyeresemény egyenlő arányu, közös vagyonukká válik. — A sorsjegytartás kötelezettsége azon kiskorukra is kiterjeszhető, kiknek vagyona nem pénztárilag kezeltetik; de azért ezek sorsjegyei is az árvaszéknél őrizendők. Kötelezhetőnek a gyámpénztári alap is bizonyos, nem éppen nagy mennyiségű sorsjegyet magának venni és folyton tartani, a melyek esetleges nyeresemények egy részéből azután a nyilvánított, vagyontalan, kiskoru árvák részére lennének a sorsjegyek beszerzendők.

Ilyen uton minden kiskoru sorsjátékos lenne tudtán kívül; tehát erkölcsének és vagyonának veszélye és kockázata nélkül; mert ő mitem veszíthet; a nyereség pedig a nagykorúságig bekövetkező hosszú idő alatt, annyi sorsjegy közül, már a helyes számítás elvei szerint is, több árvának feltétlenül bizonyos.

Igy meg lesz adva lehetősége annak, hogy az árvaságra jutott gyermek, a ki semmi vagy csak egy pár forint örökséggel birt, a gyámhatóság intézkedése folytán, talán mint százakkal, esetleg ezrekkel rendelkező egyén lépi át a nagykorúság küszöbét.

Ezen eszme megvalósítása esetében idők folyamán sok szegény árva fogja vagyona rendkívüli gyarapodását, sokszor valóságos meggazdagodását a gyámhatóságnak köszönheti, a mely hatóság magasztos hivatását ezen in-

Nem is sokáig élte túl a szegényt, leánya szökését. Meghalt átokkal ajakán.

Elmentek más városba, messzire, ahol nem ismerte őket senki. Össze sem esküdtek. Minek az? hisz szerették egymást. A férfi dijnoki állást kapott. Nagyon szegényesen éltek, de boldogan. Könnyű volt akkor! Akkor, mikor este egy imádott nő átkarolja a hazatérő férj nyakát és a szerelem édes, lágy hangján sugja a fülébe:

— Szeretsz?

— Szeretlek. Testem minden parányával, lelkem összes gondolatával szeretlek, — felel a férfi.

II.

Tíz év telt el. Ez alatt két gyermekük született, de mag is halt mind a kettő. S mintha az utolsó gyermekkel a nő szerelmét is eltemették volna. Ráunt erre az életre. Ami az előtt elég volt kettőjüknek, most kevés volt a nőnek magának. Kedveiben, mogorva, elégedetlen lett. Durva, goromba volt a férfival, ki most is a régi szerelem melegével csüngött a nőn. A férfi is hanyatlott, elhagyta a fiatal erő. A sok, fokozott munka erőtlensé, nem győzte már a dolgot. Nem sugdostak már többé a szerelem hangján, — szemrehányásokat tett a nő.

— Szegénységbe hoztál.

— Szerettelek, szeretlek, — védekezék gyámoltalanul a férfi.

— Ott hagytam érted anyámat, min-

denemet.

tézménynek életbeléptetése által még fényesebb magaslatról ragyogtatja be!

A III. országos ipartestületi gyűlés Miskolczon.

— 1893. szeptember 8. 9. 10. —

Mint minden harmadik évben, az 1884. évi ipartörvény életbe lépte óta, úgy ez évben is a legnagyobb érdeklődés mellett tartatott meg az ipartestület országos kongresszusa szeptember 8. 9. és 10 ik napjain Miskolczon. Az első gyűlés Budapesten 1887-ben, a második Aradon 1890-ben volt, de az érdeklődés ily magas fokra még sohasem emelkedett, nemcsak a résztvevő ipartestületek számában, hanem ugy a kereskedelmi és iparkamarák, mint a felsőbb hatóságok részéről is. A gyűlésben képviselve voltak a közoktatási minisztérium, Borsodvármegye törvényhatósága, Miskolcz város tanácsa, az országos iparegyesület, 14 kereskedelmi és iparkamara, 102 ipartestület és 5 ipartársulat; a kiküldött képviselők száma összesen 320 at tért ki.

A gyűlés napirendjére 15 tárgyi volt kiűzve, ezenkívül 42 ipartestület által adott be indítvány.

A napi rendre kitűzött tárgyaknak részletes leírásával három napi időt vett igénybe, s emondhatni, hogy a tárgyalás rendje a legszebb volt, dacára annak, hogy minden tárgynál 5--10, sőt 15 felszólaló is jelentkezett.

A gyűlés, valamint az ünnepek lefolyása a következő volt:

Szeptember 7-én a Budapest felől déli 1 órakor érkező vonattal érkezett a kiküldöttek nagy része; a pályaudvarban a miskolczi ipartestület fogadta az érkezőket, honnan magán fogatokon és bérkocsikon mindenki a saját szállására ment. A városban fel volt lobogózza; az uton diadalkapu állt a felirattal: „Isten hozta!”

Este 7 órakor ismerkedési estély volt a Seper szálló dísztermében, a melyen egymást érték a lelkesnél-élkezebb felkösöntök s igen sokan az ismerkedést csak kora hajnalban végezték el.

A közgyűlés szeptember 8-án a megyeház gyűléstermében kezdődött; díszelnökök báró Vay Bela Borsodmegye főispánja és Soltész Nagy Kálmán Miskolcz város polgármestere voltak. A gyűlés 11¹/₂ órakor végződött; 2 órakor bankett a Seper szálló dísztermében, hol újra kezdődött a lelkesült felkösöntők vegtelen sora, a melyét

— Testemet, lelkem odaadtam neked.

— Kiátkoztak.

— Leimádkozom rólad az átkot.

— Nem ezt reméltem én. Keserűség az életem.

— Elveszek belőle, ha rossz ér, megosztom veled a jót, ami az enyém.

— Te vagy a hibás.

— Ki tudja, melyikünk? . . .

Egy nap így szólt a nő a férfinéz:

— Ha nem tudsz eleget keresni, itt

hagylak.

— Nem, nem! — reszkető kezeit kitérta a férfi, — keresni fogok!

És keresett: — lopott.

Mikor először tette, csak lerokadt otthon egy székre és sirt, mint a gyermek. Szakadozott hangon vallotta be bűnét. Azt hitte, hogy a nő irtózza fog feugrani s ott hagyja. Az pedig fel sem vette.

— Bámom is én, akár honnan veszed.

Ettől fogva merő szenvedés volt a férfi élete. — A lelkiismeret nem hagyott neki nyugtot egy perczre sem. Hanyatlott testben, lélekben. De a szerelem egy halvány csillámaért kész volt mindenne.

Lopott éveken át. Mentől kevesebbet tudott dolgozni, annál inkább rá volt szorulva erre a kereset forrásra.

— És már nem azzal fogadta a nő a férfit: Szere'sz? hanem azt kérdé tőle fásult lélekkel:

— Hoztál pénzt? . . . Mennyit? . . .

Sokat? . . .

különösen előmozdított a miskolczi bortermelő iparosok azon bökésége, hogy az ebédhez saját pincéjük gyöngyöit kiválogatván, azt vendégszeretőleg rendelkezésre bocsátották. Merem állítani, hogy találkozott volna köztünk olyan, a ki még talán most is toasztoznék, ha volna, a ki hallgatná.

Szeptember 9-én folytatódólagos gyűlés volt, délután pedig kirándulás külön vonatral a diósgyőri állami vasgyárba. Mint mindenütt, úgy itt is a legnagyobb előzékenységgel fogadtattunk, mert nem csak ingyen külön vonat állt rendelkezésünkre, hanem felső rendeltre, bár ezen a napon, mely két ünnep közé szorult, a gyár nem szokott teljesen dolgozni, még is teljes üzemben volt az egész gyár. Kalauzolásra kiváltak rendelve az összes gyári tisztviselőket, s volt alkalmunk megnézni az aczél készítését, kezdve a kőből való kiolvasztástól, egész a raktározásig. Azt, a mit láttunk, elbeszéli még terjedelmében, ezen a helyen egy sem lehet, csak röviden említem meg a főbb dolgokat.

A gyárban mintegy 2000 munkás dolgozik; azokból körülbelül 1000 család lakik a gyártelepen. Maga egy gyártelep akkora, mint egy jókora város belterülete, van óvodája, iskolája s a mi a legnevezetesebb, fél millió forintot forgalmazó szövetkezet, hol a gyári tisztviselők és munkások az összes házi élelmezési szükségleteiket fedezik, kezdve a burgonyától, egész a francia pezsgőig, (?) s daczára eme nagy forgalomnak, a szövetkezetnel soha egyetlen krajczár pénz meg nem fordul. Az egész elszámolásból áll; a gyári pénztár leszámolja, mások ott nem is vásárolhatnak.

Este 6 órakor indultunk külön vonatunkon vissza Miskolcra, hova többen a tisztviselők közül is bejöttek az estét velem tölteni.

Szeptember 10-én záró ülés, befejezése a III. országos iparpartestületi kongresszusnak.

Szeptember 11-én kirándulás Diósgyőrbe, megtekintése a háromi székgyár, majolika-gyár és a híres diósgyőri papírgyárnak, onnan tovább a gyönyörűségekben gazdag Lilafüred nyaralóhoz, majd vissza Diósgyőrbe, hol az iparpartestület által a legszivebb fogadtatásba részesülve, újra kezdődött a régi nóta: bankett, toaszt...

Este 6 órakor tért vissza a kirándulók egy része (míg a másik, a testület által rendezett táncvizigalomnak is végére járt) magával hozva azon felejthetetlen emléket, a mit a gyönyörűségekben gazdag vidék lelkébe véssett, s önkéntienül eliebbent sokunk ajkáról: vajha e szép hegyeknek csak egyikét is elhozhatnók az alföldre, mily nagy becsbe tartanók azt, hiszen nekik még maradna hova kirándulni...

A kirándulásból visszajövetel után vége volt a hivataloskodásnak. Az este induló vonatokkal mentünk széjjel a szélrózsa minden irányába, lelkünkbe vésvé nem csak a fenséges táj, hanem Miskolcz város vendégszeretetének örök emlékét is, hiszen sokan

III.

Rajta vesztett. A férfi bevallott mindent nyíltan. Őt is, meg a nőt is öt évre itélték el. Mikor kiállották a büntetést, nem volt keresetük, eltolonczolták őket haza, abba a városba, a honnan megszöktek.

Nem volt semmijük. A nő egy kis szivaros boltot nyitott, de nem ment az üzlet, megbukott. A férfi meg már nem tudott keresni, folyton betegeskedett.

A nő az itálnak adta magát. És sülyedt. Egész odáig, ahol a fásult lélek már nem ismer jobb érzelmeket; nem volt már abból egy szemernyi sem a lelkében. Lesülyedt az utca saráig, a posványba. Oh, ha a nő sülyed, sülyedése nem ismer határt!

Utoljára zsemlye-áruoló kofa lett. Az egykor szép, az egykor imádott férfi pedig estefelé úgy tolt haza a nő után egy talicskán a czókmókot. Botorkált reszkető lábaival; erőtlén, gyenge kezével tolt a most már nehéz talicskát.

És ha szegény, gyámoltalan ember megehezik, s hebegő, tétova szavával azt mondja a nőnek:

— Adsz valamit? ... Éhezem? ...

Akkor az a nő, ki huszonöt év előtt oly lágyan, mintha egy édes sohaj lenne, sugta az imádott férfi fülébe: szeretlek! — most mosdatlan szájjal veti oda:

— Hallgass, mert megruglak, mint egy kutyát!

És a férfi homályos szemeiben egy könnyesepp jelenik meg, aztán lepereg lassan sápadt arczára, miglen lecseppen a földre, ahol mohón feliszszák az éhes por-szemek ...

nem fogjuk azt ismét látni ... talán soha.

A fentebbiekben van elősorolva a kép kerete, most áttérek magára a belső részre, a miért tulajdonképen mi mindannyian az ország minden vidékéről összesereglettünk: ezek a gyűlés tárgyai. Mielőtt bele kezdenék annak részletezésébe, szabad legyen azon megjegyzéssel élnem, hogy azt, ugy a mint tulajdonképen történt, itt helyem sincs ismertetni; de meg a fővárosi napi lapok részletesen közölték is, ismétlésbe bocsátkozni pedig felesleges. Azért kiválasztom a főbb tárgyakat; ilyen az ipartörvény revíziója. — Mit is akartunk ezzel? Azt, hogy Magyarország iparának egyik fő feltétele a képzett iparos s a mosteni törvény gyenge határokat szab az önállósítás elé, tehát, hogy képzettebb iparosaink legyenek, megszoritását annak, ha valaki önálló iparos óhajtna lenni; s egyáltalában eltörülni a törvény kibúvó ajtóit, hogy az, a ki valamely kézműves mesterséget nem tanult, semmi körülmények között se lehessen iparos, ha az akar lenni, tanuljon és szenvedjen meg érte. Ezzel kapcsolatban kimondattott az, hogy az iparigazolvány iránt beadott kérvények fellett elsőfokul az iparpartestület határozzon, vagyis az bírálja meg, hogy a kérelmező elég képzettséggel bír-e s jogosult-e egyáltalán iparának önálló vezetésére?

(Folyt. köv.)

Barsvármegye közig. bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 10-én tartotta havi ülését a főispán elnöke alatt. A közigazgatási ágak állapotáról az alispán által betérjesztett jelentés szerint szeptember hóban utadóban befolyt: 20,190 frt 5 kr, katonaszállásolási pótdobban 717 frt 9 kr, betegápolási pótdobban 2477 frt 91 kr.

A l a t e g e s z e g y ü g y: A ragados tüdőlob újabb esetei hatóságilag megállapították Bisztricsény, Kis Keresnye és Simony községekben. Az irtási, kisajátítási és kártalanítási eljárás ugyanott nyomban fogantositva is lett, az ezen betegséggel miatti alkalmazott hatósági zárlat fennáll a most nevezett három községen kívül még Bazeréte, Geletnek, Gyertyánfa, Élesmart, Jánosréte, Kiszelfalu, Körnőcziget, Nagy-Ugrócz községekben és Ujbánya városban.

A Gyertyánfa-Élesmart törvényesen egyesült községben a juhok között uralgott riukkor miatt alkalmazott állatzárlat feloldva, — azonban ugyanezen betegség miatt a zárlat még fennáll Brogyán és Nagy-Szece községekben. — A sertésorbáncz szeptember hóban ismét nagyobb mérvben lépett fel Garam Kelecsény, Óvár és Vámos-Ladány községekben, a hol a sertések közül sok elbullott. — Az ezen betegség miatt az állatzárlat fennáll még: Baracska, Besse, Garam-Apáthi, Garam-Ujfalu, Nagy-Mánya, Nagyd, Nagy-Szece, Óvár, Pozba, Rendve és Saskőváralja községekben. A

A város trombitája.

Írta: Krónikás.
— Előjáró beszéd. —

Híres város Jászberény városa. De akár milyen híres, mégis csak annak köszönheti hírnevét, hogy a város atyái őrzik honfoglaló magyar vezér, Lehel kúrtját, a melyet Konrád koponyájától támadt törés tett nevezetessé.

Am azért Léva város sem kismiska. A felvidéki városok között neki is megvan a maga nevezetessége. Az igaz, hogy mióta a vár bástyái leomlottak, azóta sokat vesztett misztikus hírnevéből. Ha Jászberénynek megvan a maga Lehel kúrtja, nekünk is van egy olyan trombitánk, a mely ha ezer éves történeti előzménnyel nem is bír, de mindenesetre legalább is két-háromszáz éves fényes multtal dicsekedik.

Annó 108 ... mikor a törökök által megszállott várat ostromolták, már hallották zengzotes hangját szólni a magyarok táborában. Kurucz József trombitás volt annak a tulajdonosa. Saját s a krónikás által feljegyzett szavai szerint, nem csekély része volt abban a kúrtnek is, hogy a fellelkesült magyarok visszavették a várat a törököktől. Sőt ő maga is, mikor trombitájával együtt a várfalon mászott felfelé, egy handabandázó janicsárt úgy kólintott föbe vele, hogy mindjárt belyukadt a helye. Mikor pedig vége volt az ostromnak, hát szépen a szegre akasztotta, miután már ugy sem kellett senkit lelkesíteni.

A város maga abban az időben annak a dombnak az oldalán feküdt, a melyet ólélválnak keresztelt a lévai ember. Szerény és kicsiny város volt az a mellette emelkedő hatalmas várral szemben. Maguk a lakók is szerény, jobbára baromtenyésztők valának. Csupán a görögök csalták a kereskedelemmel a népet, hanem azért azokkal is megvoltak békességben.

többi járványos állapotbetegség szeptember hóban nem merült fel.

A Pozsonyban székelő csendőrkürelti parancsnokságtól beérkezett jelentés szerint a vármegye területén történt 16 lopás, a tettesek kinyomoztattak 14 esetben, — tüzeset történt 15 esetben. Gyilkosság történt Ohajon — a tettes letartóztatva, a fenytő bíróságnak átadatott.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint egyenes adóban 140,555 frt 21 kr, hadmentességi díjban 4194 frt 31 kr folyt be. Ezen eredmény a megelőző év hasonló szakának eredményével összehasonlítva, a befizetés az idén az egyenes adóknál jobb 9381 frt 94 krral, — a hadmentességi díjnál jobb 1327 frt 77 krral.

D. r. Benkő Lajos megyei főorvos jelentése szerint az ar-maróthi, verebélyi és oszlányi járásokban a közegészségi állapot a mult szeptember hóban kedvező volt, — járványkép egy kór sem uralgott. Trachoma az oszlányi járásban szeptember hónapban 49 trachomas és 46 trachomagyanus beteg állott hatósági ellenőrzés és orvosi gyógykezelés alatt. — r. t.

Budapest, 1893. október 12.

— Építkezések. — Az egyetemek megnyitó ünnepei. — Költségvetés a pénzügyi bizottságban. — Az általános szavazati jog behozatla Ausztriában. — Újabb ünnep a honvédszobornál. — Jókai-jubileum. —

Pár napig tartó hőség után megint beállott a borongós őszi idő. Elsárgult, zörgő levelekkel vannak borítva az aszfaltjárdák. De mit is mondok csak, hiszen egy idő óta jóformán nincsenek is Budapestnek járdái; nagy zűrzavar, nagy munkálatok vannak rajtuk. Néhol csak genzemaszban mehetünk végig az utcán, mely árkok szedelik az aszfalt kellő közepét, mérővesszős felügyelők dirigálják a tót napszámokat, a kik itt a villamos kábeleket, amott meg az óriási vastagságu vízvezetéki csöveket rakják le emelőgépek segítségével. A nagy-körut egy részén még a villamos vasut sinjei is gerendákkal vannak feltámasztva. Folyik a munka szakadatlanul. A főváros nem kimél költséget, mikor arról van szó, hogy előre haladjon, milliókat költ a szépítésére. Csak alig pár éve, hogy a nagy-körut létesítésére, egy óriási kölcsönt vett föl, s most újabbat szándékozik fölvenni, mert az óriási mérvben megindult építkezések sok kiadást igényelnek. De az állam is eleget áldoz a főváros érdekeinek. Most a millenniumi kiállításra is nagy befektetések történnék részéről a főváros javára. Legújabbban pl. a nádorszigeti hidra lett pályázat hirdetve.

Csak még az új egyetemek építésének terve van messze a megvalósulástól. Pedig ezekre égető a szükség. Ezen kívánalmat tegnap a műgyetem megnyitó ünnepélyén kellőképp hangsúlyozta is az egyetem rektora. A műgyetemre beiratkozók száma évről-évre nagyobb s ezen körülménnyel szemben a helyiségek kicsinyek, szűkek, meg nem felelők. Fokozottabb mérvben áll

Abban az időben óriási baromcsordája volt a városnak. A mit nem is lehetett csodálni, miután azok a kövér legelők még nem voltak eke alá feltörve. Ennek a csordának a pásztorai is egész armádia volt rang szerint osztályozva. Volt a gazda. Ez közvetlen városi előjáró volt. Ülással és szavazattal bírt a városi tanácsülésben. Utánna következett az atyapásztor, a pásztorok legöregebbike. Aztán egy hajtó, tizenkét terelő és vagy husz kis bojtár és egy sereg komondor, a melyeket szintén beleszámitottak a kategóriába, miután kivéve a ruházatot és a fejelés csizmát, azok is szabályszerű kommenzióban részesültek.

A pásztorok közül a vár ostrománál igen sokan részt veettek. Így fel van jegyezve, hogy Kotasz Máttyás, az atyapásztor, dicsőséges harcban lelta a halálát.

Halálával megüresedett az állása. A mi akkoriban elég tisztességes hivatal volt, bár nem kellett hozzá annyi kvalifikáció, mint ma egy tanácsnoki állás-hoz.

Hogy hogy nem, micsoda nagy protekció folytán, nem tudhatni, de elég az hozzá, hogy Kurucz József uramat, a kiszolgált trombitást, tették meg atyapásztornak.

És ezzel az aktus-al a trombita is lekerült a szögrol. Az ő hivatalába tartozott a teheneeknek hajnalonként való összerelgetése.

Kurucz uram szépen kitesztogatta a trombitáját. És ez volt a hivatalba való beiktatásnak első aktusa. — Azután a Mózsi zsidótul piros zsinórt vett rá szép bojtárral, hogy reggelenként teljes diszben állhasson a csorda élére.

Hajnali négy órakor, mikor kelet felől a nap első sugarai kezdték mutogatni aranyos fejüket, megszólalt a kúrt. Hangja felverte a hajnali csendet. Itt is, ott is megnyílt egyik kapu s azon a ház teheneit hajtotta ki valamelyik cseléd. Később már

ez a tanulmánygyetemre. Ezen bajon mindenesetre segítve lesz némileg a harmadik egyetem felállításá által is, de ez is csak a távol jövő zenéje, jóllehet a szegediek küldöttsége, mely e héten járt fön ez ügyben itt Budapestben, az egyes miniszterektől biztató választ kapott.

A miniszterek különben most tárczáik költségvetésével vannak elfoglalva, melyek most tárgyalatnak a pénzügyi bizottságban. E héten a földmívelési és kereskedelmi tárczák költségvetéseit tárgyalták.

Az elsőnél különösen az állami erdőkből folyó jövedelem szaporításának kérdése, a középítészeti hivatalnál egyes állások szervezése, az utóbbinál a posta és táviróhivatalok szaporítása, a vagyonihiány pótlása stb. lettek megvitatva.

Az országgyűlés, mely a királynyilatkozatok miatti közjogi vitát körülbelül e héten befejezi, e hó végéig, míg a költségvetés bizottsági tárgyalásai befejeztetnek, érdemleges ülést nem fog tartani; csak azután jönnek tárgyalás alá a sokat ígért reformjavaslatok.

Az osztrák Reichsrathba nagy feltűnést keltett egy reformjavaslat benyújtása a választásokról, mely többé kevésbé az általános szavazati jogot lépteti életbe. E nem várt fordulat az osztrák kormányelnök politikájában a legnagyobb meglepetést okozta az ottani összes pártokban, sőt meglepetést kelt nálunk is és mindenfelé, mert életbelépése a szocialistáknak fog utat nyitni a Reichsrathba.

Még két dolog az, a mi különös érdeklődést kelt nálunk. Az egyik, hogy halottak napjára újból ünnepély készül a honvédszobornál; ugyanis a hölgyek koszoruját teszik le az emlékre ünneplés közben, mely a leleplezési ünnepnek lesz kisebb kiadása, a másik, hogy a Jókai jubileum rendező bizottság 1894. január 6-ikára határozta megülni a nagy író jubileumát a fővárosi vigadó termeiben. Ez alkalomra, mint valamelyik levelemben már említém is, a koszorus író összes művei nagy diszkiadásban fognak megjelenni.

Fővárosi levelező.

— Polgármesterek a városokról.

Abból az alkalomból, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei kongresszust terveznek, a „Magyar Hírlap“ több polgármester véleményét kérte ki. — A vélemények egy dologban találkoznak, abban, hogy a városokat meg kell szabadítani a vármegyei gyámkodás alól. — A véleményezők egyike például a városok szervezését a közigazgatás államosításának keretében a lehető legszorosabb organikus és egyöntetű kapcsolatban ohajtaná fogantositani. E czéltől két kategóriába osztaná a városokat — Budapest kivételével — oly módon, hogy nemcsak a most törvényhatósági jelleggel bíró városok, hanem azok is, melyek egy vármegyének a székhelyét, vagy egy vidéknek a kereskedelmi és ipari gócpontját képezik, — a vármegyétől a lehető

azok a barmok is annyira ismerték a kúrt hangját, hogy a mikor megszólalt, már a fejükkal döngették a kaput, ha nem volt, a ki kiereszszé.

A város felső végén kezdtek a terelést, s mire az alsóhoz értek, ezeken felül volt a tehének száma. Onnét aztán trombitaszó mellett masiroztak a legelőig, mint valami katonák. Elöl a kis bojtár patogott kurta nyelű ostorával, hátul maga Kurucz uram vigyázott a jószágra.

De most jön a java.

I.

A gyanu.

Azon időben a város főbírája Tornyai Máttyás uram vala. Derék szálas, uri ember, ámbár a negyvenes évek végén volt ő kegyelme, mégis nem egy menyecske akadt meg rajta a szemé. Honi, kék posztóból készült attillája feszült a derekán. Sarkantyuja pengett, a mikor ment az utcán. Bajusza állott rangosan, hegyesen. A pedrójét messze földről hozta a görög boltos, a Gyurkovics. Ráfogták ugyan, hogy festi a bajuszát, de ha meggondoljuk, hogy abban az időben csak a bübajos asszonyok ismerték a hajfestés titkát, ezt a rágalmat mindnem lehetetlen elhinnünk. Ámbár nem vágnám meg érte az ujjam, miután épen nem lehetetlen, hogy Tornyai uramnak volt ilyen bübájossal ismeretsége, kivált ha az valami szép menyecske volt.

De néztek is utána, a merre ment, daczára annak, hogy feleséges ember volt ő kegyelme. Nem hiába az volt az ő kedves nótája:

Vén boszorkány feleségem,
Az a szerencsétlenségem.

A mely nóta abban az időben igen divatos vala. Ámbár hivatalos statisztika nem maradt arról, de annyi bizonyos, hogy ez a nóta akkoriban igen sokakra ráillett, mert máskülönbem nem lett volna olyan népszerű.

legnagyobb függetlenséggel, de a vármegyében is kellő képviseléssel — az első kategóriába, a többiek (mezővárosok) a másodikba soroztatnának. — A mi a városok fejlesztését illeti, adassék meg nekik vagyontuk illetőleg a lehető legnagyobb kezelési és rendelkezési szabadság; részese az állami, kereskedelmi és ipari szempontból nagyobb mérvű anyagi támogatásban; a közigazgatás keretében pedig tetsessék minden egyes város egy járás és a járási tanács központjává. Végül kijelenti, hogy a modern, demokratikus nemzeti állam megteremtését egy erős polgári középosztály megteremtésétől remélvén, nem helyeselheti, hogy a tervezett kongresszusra csak a törvényhatósági jellegű városok hívtak meg.

Különfélék.

— **A király adománya.** A király a velünk szomszédos dobó berekaijai római katolikus hitközségnek templomépítkezésre magánpénztárából 100 frtot adományozott.

— **Károly Lajos főherceg** e hó 11-én délelőtt Bécsből kis-tapolcsányi birtokára utazott, a hol jelenleg családjá is tartózkodik.

— **Hilva János** a lévai r. kath. hitközség köz-

tisztületnek örvendett kántortanítója és Léva város képviselőtestületének tagja — mint legmélyebb részvétellel értesültünk — e hó 11-én, 46 éves korában, hosszabb szenvedés után meghalt Budapesten, a Szent-János-kórházban, a hová őt családja — mint agyhártya-sorvadásban szenvedő beteget — ez előtt három hónappal szállította. — Halálhíre nem érkezett hozzánk váratlanul, mert hiszen már napok óta el voltunk készülve a bekövetkezett s mélyen megrendítő esetre s a hír mégis erősen megdöbbentette családját, rokonait, barátait és ismerőseit s nagy részvétet keltett a legszélesebb körben mindazoknál, a kik városunk ezen általános tisztelt férfiát becsülték, a ki, mint tanító 26 évig működött városunkban és messze vidéken ritka, mely hangjáról volt ismeretes. Nagy fajdalomtól sújtott özvegye, szül. Klein Anna urnő, szerető férjét, őt kiskorú árvája pedig a gondos atyát siratja az élte delén elhunytban, a kinek halála nagy veszteség városunk társadalmi életére is, mert a zenei terezen való alapos készütségével sokat fáradozott a lévai dalárda s a zene- és énekkedvelők társaságának megalakításán és mint ezen társulatoknak derék és oszlopos tagja éveken át serényen kivette részét azoknak működésében. — Hült tetemeit e hó 13-án Budapesten helyezték örök nyugalomba. — Az elhunytnak lelki üdvéért az engesztelő szent miséidőzet e hó 16. a lévai „nagy-templom“-ban 1/2 8 órakor fog a Mindenható-nak bemutatni. — Aldás és béke porain!

— **Az ideai bortermés.** Az ország különböző részeiből érkező tudósítások nyomán arra a meggyőződésre keil jutnunk, hogy az ideai bortermés, tekintet-

tel az elterjedt s rendkívül nagy károkat okozott peronosporára és fiokszérára, a mely az idén a Léva-i szőlőkben is rohamosan tért foglalt, — egyáltalán kevés helyen lesz kielégítő. Azokon a vidékeken, a hol az intelligensebb gazda-osztály megtalálta a nyitját a rendszeres védelemnek s képes volt utját állni a peronospora terjedésének, a kiltások kedvezők, feltéve természetesen, hogy a jég kárt nem okozott. — Léva bizony a legtöbb gazda szomorú kiltással néz a holnap megkezdődő szüret elé!

— **Táncszertély.** A lévai iparosolvasókör — mint értesültünk — a kath. legényegyesület közreműködése mellett, e hó 29-én az „Oroszlán“-vendéglő termeiben felolvasás, szavalt- és énekrészekkel egybekötött táncszertélyt rendez, a melyre a meghívókat e napokban fogják kibocsátani.

— **Halálozás.** Gachal Kálmán, nagy-endorédi földbirtokos — mint részvétellel értesültünk — e hó 8-án, éle ének 51., boldog házasságának 19 ik évében, hosszabb szenvedés után meghalt. Temetése a község és vidéke lakosságának őszinte részvéte mellett e hó 10-én ment végbe. — Aldás és béke porain!

— **Magyar nyelven!** Fontos miniszteri rendeletet adott ki legközelebb gróf Csáky vallás- és közoktatásiügyi miniszter. E rendeletben az 1879. évi XVIII. t. cz. pontos végrehajtását kívánja. Szól pedig ez a magyar nyelv tanításáról a népiskolákban. Meghagyja az összes közigazgatási bizottságoknak, hogy az 1885. évi május havában kiadott körrendelet alapján gondoskodjanak arról, hogy a néptanítók, ha magyarul nem tudnak, a tanítástól eltiltassanak és erről tegyenek a miniszterhez felterjesztést. Szóltsak fel az iskolák fenntartó testületeit, hogy bizonyos határidő alatt tegyék meg a szükséges intézkedést a magyar nyelv tanításának eredményesebbé tetele iránt. — Ellenkező esetben a fentidézett törvény 6. §-ának 3. pontja értelmében fog a miniszter eljárni.

— **Kinevezés.** Ortman Fidélt gyakornok és Skopál Imre napidijás az első magyar általános biztosító társaság lévai főügynökségéhez tisztviselőkké nevezettek ki.

— **A penész ellen.** A pinczében kifejlődő penészgombák a háztasszonyoknak rendkívül sok bajt okoznak. A nedves talaj, dohos levegő megmegtelyezi a pinczében levő tárgyakat. Befőtt, burgonya, gyümölcs, bor és a legtöbb élelmi czikk hasznavehetetlenné válik. A penész kipusztítására a leggyyszerűbb szer, ha az esetleg száraz pincze falait és talaját becsodvesztjük; azután porrátrörött meszet hintünk a földre, falra és hasadékokba. A nedvesség feloldja a meszet és ez az oldat megöl minden gombát. A pinczében ezután legalább két évig nem fejlődik penész.

— **A vármegyék javadalmazása,** melyet a törvényhozás ez év folyamán 432,500 forinttal emelt fel, a jövő évben újabb százezer forinttal fog emelkedni. A javadalmazás idej emelése ugyanis, mint tudva van, a törvény szerint kizárólag a

rők bajadér tette ide ki a fűzesbe. Mert, hogy más nem tehetett, mutatja az a kis szalag a nyakán.

Tornyai uram legelőbb is a város doktorát hívatta, lévén mindenk előtt a halál oka megállapítandó.

A tudos doktor, egy kurta, de annál hosszabb nyaku emberke, pár pillanat alatt megjelent. Kezébe vette a hullát, majd letette, forgatta, kinyitotta a szemét, a száját.

— Megölték. Meggyilkolták. Mormogá.

— Annyit mi is tudnánk tisztelő doktor uram. De hát mi módon tették ezt azok az istentelenek. — Kérdezte Tornyai.

— Azt magam is szeretném tudni. Megfojtani nem fojtották meg, mert a nyelve nem olyan, mint a megfultaké. Szurás, vagy más sértés nincs rajta. Megmérgezni sem mérgezték meg, mert akkor a szeme nem marad így.

Gonda Miska csak a fejét csóválta. Darabig nézegette, míg egyszer csak felkiáltott.

— Hát ez mi!

És a hullá koponyájából egy aczélahajtűt húzott ki, mely a végén arányos foglaltal birt s abban egy szép türkisz volt.

Mindnyáján odanézték. A tü még azon véres volt.

— Megvan a titok fejtve. Szólt az orvos. A lelke len anya azt akarta, hogy ne tudják, mi módon ölte meg gyermekét, hajút szurt a koponyájába. Csak hogy bizonyára a nagy izgatottságban benne felejtette a tü.

— Most már talán nem lesz nehéz nyomára akadni. — Tette hozzá Tornyai uram. A tü majd meg fogja nevezni a gazdáját, a gyilkost.

Azután a helyszínére ment ki az egész bizottság az emberekkel, kik a holttestet találták.

(Folyt. köv.)

tiszti fizetések javítására volt fordítható. Köztudomás tény azonban, hogy a vármegyék némelyike azon tisztis létszámmal, mely az 1883-ban megállapított állami javadalmazás kiszámításának alapjául szolgált, nem képes megfelelni közigazgatási feladatának s hogy némely törvényhatóságban immár elodázhatlanná vált a tisztis létszám szaporítása. Elégtelen továbbá némely megyei törvényhatóságnál a kiadásokra fordított összeg is. Ezen okok teszik szükségessé a vármegyék dotációjának további százezer forinttal való emelését.

— **A szőlő eltartása.** Ha szőlőt téliere akarunk eltenni, úgy, hogy hosszú ideig eltartható legyen, mindenekelőtt jobb csemege fajok és ritka szemű fürtök szelelendők. A fürtöket felkötözés előtt forró vízbe kell mártogatni, azután szikkadni hagyni és így szellős helyen úgy felaggatni, hogy egyik fürt a másikat ne érje; mert elenkező esetben a rothadás hamar beáll, holott az így kezelt szőlő ujig is elállhat.

— **Telefon a vidéken.** A telefonhálózat terjesztése érdekében a kereskedelmiügyi miniszter körrendeletben hívja fel az ország törvényhatóságait, hogy azon községekben és városokban, hol a telefonberendezés költségei az adózó polgárok újabb megterhelhetőségével nem járnak, intézkedjenek annak berendezése iránt s e célból a szükséges utasítást és szerződési mintákat kellő számban a törvényhatóságok rendelkezésére bocsátotta.

— **Vasut Nána és Párkány között.** Lukács Béla kereskedelmi miniszter e napokban megtekintette a Vác-estertergomi második vágány lerakását és kijelentette az estertergo nánai állomáson, hogy legközelebb vasutvonalat fognak Nána és Párkány között építeni, a melyet valószínűleg Estertergomig vezetnek, mihelyt az új dunai vasút elkészül. Az új vashid építését tavasszal kezdik meg.

— **A szőlő újabb pusztítója.** Dél-magyarországon homoki szőlőkben újabban a peronosporán kívül a zöld cserebogár tesz felelmes pusztításokat. A zöld fémfényű rovar okozta károk gyakran meghaladják a filokszerá pusztításait, a mennyiben a leveleket gyorsan felemészti s pusztán csak a levélereket hagyja meg. A homoki szőlőtulajdonosok mindent megtesznek a féreg kiltására; az irtást azonban csak esős időben végezhetik, mert napos időben a bogarak elrepülnek.

— **Gondos mamák** vannak Elzászban. Egy kis ezasi faluban történt, hogy a mikor a kvártélymester jelentette, hogy katonák érkeznek a faluba, az anyák aggodni kezdtek leányaik miatt. Minden bajnok elejét veendő, elhatározták, hogy a katonák beszállásolásának idejére leányaikat elzárják. Ugy is történt. Négy napig voltak a katonák az elzászi faluban és négy napig szobafogságra ítélték az összes falubeli leányokat. Ezen erőlyes rendszabálynak a sikere teljes volt; a katonák elvonultak a nélkül, hogy a falu egyetlen leányát látták volna.

— **Egy csodaszőlő.** Az egész világ legnagyobb szőlőtökeje Angliában van London mellett egy kertben. Hiteles adatok szerint ez a szőlőtöke 1768-ban ültetett és napjainkig oly hatalmas törzsre tett szert, mely a föld felett egy méter átmérővel bír. Egyes venyigéi 30 m. hosszúságot érnek el és rendszeres termés mellett 200–300 fürtöt teremnek. Egyedül e foglalt egy 14 méter hosszú és 10 m. széles üvegházat. Ily nagyság mellett nem csoda, hogy a környék egyik legnevezetesebb látványlaja.

— **A párkányi vásár.** A párkányi, simon-judai híres vásár megtartásának ideje október hó 28-át megelőző szombattól kezdve, 8 napon át megállapítván, az a kereskedelmiügyi miniszternek rendelete folytán a folyó évből október hó 21-től — 28-áig lesz megtartva.

— **Léván szeptember hónapban meghaltak:** Agárdi Anna, élt 13 évet és 3 hónapot, Mordinyi József, élt 3 hónapot, özv. Kabai Józsefné, szül. Valkovics Erzsébet, élt 75 évet, Daben József, élt 34 évet, Lakos Irén, élt 5 hónapot, Lovas István, élt 63 évet, Zilai Lajos, élt 9 napot, özv. Kis Flóriánné, született Rácz Boróla, élt 67 évet, Juhász Magdolna, élt 5 hónapot, Schön Elek, élt 9 évet, Tucsán Pál, élt 42 évet, Schmidt Vilmos, élt 16 évet, Sabler Anna, élt 18 évet, Hinasz Janos, élt 11 évet, Kittenberger Imréné, született Hangyási Antónia, élt 52 évet.

— **RÖVID HIREK — Földmives-iskola.** A nyitramegyei gazdasági egyesület Nyitramegyében egy földmives-iskola felállítását kezdeményezte. — **Az orosz egyházak** oly gazdagok, hogy a csár birodalmának 4 ezer millió forint államadóságát kifizethetnék a nélkül, hogy megszegényednének. — **Olaszországban** 300 éves szőlőtelepek is vannak. 100 éves szőlőtelepeket az Alpok vidékén fiataloknak tekintenek. — **Tábornokok száma.** Az orosz hadseregben, a most megjelent statisztika szerint, 1164 tábornok van. Ezek közül 914 görög-keleti, 172 protestáns, 63 róm. katolikus, 7 mohammedán és 8 örmény. — **A kávé** nagyban hamisítják az Észak-amerikai Egyesült-Államokban. Egy kémikus harmincz kereskedőtől vett valódnak állított nyers kávé és harminczből csak négyet talált hamisítatlannak. — **A nők**

szavazatjogát az angol gyarmatok közül legelőször Új-Zeelandban ismerte el a törvény. Az első képviselőválasztás, midőn a nők is szavazni fognak, már decemberben lesz. — „**Dulcin**“ név alatt új szert találtak ki, mely 200–250 szer édesebb, mint a cukor s e mellett kellemesebb ízű, mint a saccharin és egy cseppet sem ártalmas.

APRONAGOK.

Sokat kíván. Asszony: Kedves férjem, hagyj fel már a füstöléssel; hisz megfúlok! Ha már a füstnélküli lőport feltalálták, mikor fogják már feltalálni a füstnélküli szivart és pipát is?!

A darab vége. Egy szomorujátékban, melyben a szereplők tömegesen gyilkolják egymást, azt mondja egy néző: — Szerelem az ilyen darabokat. Legalább ha már mindnyájan meghaltak, tudja az ember, hogy no most már vége a darabnak!

KOZÖNSÉG KORÉBÖL.

Köszönetnyilvánítás.

Frommer Samu lévai lakos nagyságos id. Leidenfrost László elhalálozása fölött, melyen átértett részvételének kifejezést adandó a ravatalra szánt koszoru megváltása czimén 5 frtot adományozott a „Stefánia árvaház“-nak, mely összeg vételét ezennel nyugtázom. Léva, 1893. év okt. hó 6.

László Imre,
egyleti pénztáros.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

A párba mellett. A Kálmán József dr. halála fölvetette újabb mizandozokat az eszméket, amelyek a párbaok elitélése mellett szólnak. Sőt általános, szinte erotikus jellegű mozgalom indult meg a párba-ozásnak végkép való kiirtása iránt. Valóságos irodalom kiletkezett e részben s a társadalmi pozícióik igen nagy tekintélyű emberek látták szükségét annak, hogy saját nyilatkozataikkal lehetőleg tegyék a genetelmannok között előforduló kiélesült affäreknél fényvesztést elkerüljék. A sült nyilatkozások és állásfoglalások azonban oly fogalmi zavart idéztek elő, amelyet tisztítani kell, mielőtt a törvényhozás a társadalomban megindított akcióhoz hozzájárulna. Ez a célja annak a röpiratnak, a mely pár nap múltán hagyja el a sajtót, s amelyet **Andreászky Jenő** dr. írt, aki ez idő szerint a szegedi államfőháza lakója éppen párba következtében. A röpirat tárgyalja mind azokat az érveket, amelyeket a párba elitélése mellett egyesek és hírlapok fölhoznak s végre arra a konkluzióra jut, hogy a **ferfiás párviadalok fűntartandók**, ám a párba minia megszüntetésére konkrét javaslatokat sorol föl. A könyv érdekességének jellemzésére elegendő lesz az **egyes fejezeteinek fűsorolása**. A tartalomjegyzék így hangzik: I. A párba. 1. A párba eredete. 2. A párba lelki motívumai. 3. A párba jogosultsága. 4. „Társadalmi könyveszer“. 5. A párba és a nők. 6. Párba és büntetőjog. 7. A katonaság és párba. 8. Mozgalom a párba ellen. 9. Schlaue Löwe bibornok a párba ellen. 10. A sajtó a párba ellen. 11. Casinok és körök mozgalma. II. A párba minia. 12. A társadalmi betegség. 13. A párba-míni ellen. III. Fűggelék. 14. A nagyváradi párba. A röpirat ára 60 kr, megszerezhető Nyitrai és Társa könyv kereskedésében Léva.

Lévai piaci árak.

Rovat szerző: Könyv József városkapitány.

Buza: m. mázsánként 6 frt 50 kr, 6 frt. 60 **Ké-**szeres 5 frt 40 kr. 5 frt 50 kr. — **Ros** 5 frt. 40 kr. 5 frt 60 kr. **Arpa** 6 frt 50 kr. 7 frt 80 kr. — **Kukoricza** 5 frt 20 kr 5 frt 80 kr. **Bab** 4 frt 80 kr. 5 frt — kr. **Zab** 7 frt — kr 7 frt 20 kr. **Lencse** 7 frt — kr. 7 frt 50 kr. **Köles** 4 frt 50 kr. 5 frt 20 kr.

Nyiltér.

I.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknél közvetlenül szállít: **fekete, fehér és szines selyemszöveteket**, méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig** póstabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

II.

Felhívás pályázatra.

A bessenyői körjegyzői állás az eddigi körjegyző elhalálozása folytán üresedésbe jövén ennek betöltésére pályázatot nyitok.

Ezen körjegyzőséget képezi Bessenyő, Nagy- és Kis-Lóth községe az elől nevezett székhellyel.

Javadalmazása 500 frt, készpénz 90 frt, lakbér 50 frt, irodai 60 frt, utiátalány 50 frt, napidij 10 frt 12 kr, terményekben összes 760 frt 12 kr.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a és az 1886. évi XXII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket hozsam legkésőbb f. é. **október hó 20-ig** betérjessék később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választásra határnapul f. é. október 24-ik napjának d. ep. 10 óráját Bessenyőre a község házához tűzöm ki. Verebélyen, 1893. október hó 3.

Dillesz,
fűszögabiró.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; bélyegdíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadóvezető ad, ki leveleiben tudakozódásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

Nyitrai és Társa
könyvnyomdájában
értelmes fiu, tanoncuzul azonnal felvétetik. Ki egy-két gimn. osztályt végzett, előnyben részesül.

Egy jó karban lévő zongora jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Zabszállítási felhívás.

A körmöczbányai m. kir. bányahivatalnak az 1893/94. évre ötszázhusz (520) hectoliter jó minőségű zabra szüksége lévén, felhívtnak a szállítási szándékozók, hogy 50 krosos bélyeggel és egy kgramm zabmutatvánnyal ellátott írásbeli ajánlataikat f. évi október hó 14-ig ezen kir. bányahivatalnál nyujtsák be.

Kiköttek pedig erre nézve:

1) Hogy az ajánlott ár métermázsánként betűkkel és számokkal kiténtetve legyen és követeltetik, hogy a zab hectoliterenként 42-44 kg. súlylyal birjon.

2) Óvadék fejében a felajánlott zabmennyiség értékének 5%-ja készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban az ajánlathoz csatolandó, mely óvadék az ajánlat elfogadása esetében a szállítás kifogástalan teljesítése után vissza fog adatni.

3) Határozottan kijelentetik, hogy oly zab, mely nem bir a kikötött hectoliterenkénti súlylyal, vagy, mely minőségére nézve az átvevő bizottság által bármi okból kifogásoltatnék, átvétetni nem fog.

4) Köteles vállalkozó az általa felajánlott zabmennyiséget legkésőbb f. évi november 6-ig saját költségén a városon kívül fekvő bányászati magtárba beszállítani.

5) Kiköttek még, hogy a körmöcz kir. bányahivatal magának a jogot fentartja, miszerint a beérkező ajánlatok közül bármelyiket tetszése szerint elfogadhassa és esetleg valamennyi ajánlatot vissza is utasithasson.

6) A beérkezett ajánlatok fognak f. évi október hó 15-én d. e. 10 órakor a bányahivatal tanácsstermben felbontatni és tárgyalatni.

Bővebb felvilágosítás a bányahivatal irodájában a hivatalos órákban megszerezhető.

Magyar kir. bányahivatal.

Körmöczbányán, 1893. évi szept. hó 23.

Schneider és Társa, Bécs.

Fő üzlet: V/2, Hunds thurmerstrasse 141.

Városi raktár: 1., Herrengasse 10.

Csak akkor valódi ha minden doboz az itt látható védjeggyel bir

takarék-padió-fénymáz
legjobb és legolcsóbb beeresztő-szer parkettek puhafa és fénymáz padlók számára.
E máz gyorsan szárad és **kefélés nélkül** is szép tartós fényvel bir.
6 különböző színben kapható: szintelenül világossárga, sárga, sötétsárga, vörösbarna és diófa színekben.

Egy doboz ára 1 frt. 60 kr., 85 kr., és 45 kr

Szabadalmazott felkefelő viasz
(fehér és sárga)

nagyon könnyen a keféhez tapad és nagymérvben megkönnyíti a felkefelést, a vele felkefelte padló jobban ellentáll a nedvességnek és pornak.

—7. **Egy darab ára 20 kr.**

Raktárak:

Léván, **Kern Testvéreknél**, Nyitrán, **Prochaska Gusztávnál**, Esztergomban, **Leitgeb Jánosnál** és **Jedliczka Rudolfnál**, Budapesten, **Neruda Nándornál**.

Csak akkor valódi ha minden darab a fenti védjeggyel bir.

Értesítés.

Van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, miszerint a helyben **zöldkert-utcában** létezett Licskó-féle műtermet megvettem s ugyanitt

állandóan megtelepedtem.

Tisztelt megbizóimat kérem, hogy megrendelt arczképeiket már u műtermemben átvenni sziveskedjenek, hol ezental a felvételeket is eszközölni fogom.

Midőn a n. érd. közönség további szives pártfogását kérem, egyben felemlitem, hogy felvételeket **borus**, vagy **derült** napon egyformán eszközölk és tiszta, művészi kivitelű képeket szolgáltatok megbizóimnak.

Kiváló tisztelettel

Léván, 1893. szeptember hóban.

Bergtraun
fényképész

Előleges jelentés.

Tisztelettel alulit van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint 8 nap mulva helyben

új fényképészeti műtermét

állitok fel, melyben a kor színvonalán álló fényképeket, a legkülönbébb változat- és alakban fogok készíteni, ugyszintén felvételeket, magánfogatok, lovak és kutyákról, továbbá hűmáslatokat (reprodukciokat)

festmények és rajzokról

is eszközölni. Ezenkívül veszek, eladok és cserélek mindenféle bel- és külföldi

ásványokat, kőzeteket,

tanintézetek és kedvelők részére. Ajánlom ilyenek becslésére is; végre eladok, veszek és cserélek **régiségeket** antikvitásokat stb.

Műtermem a főpiacson Regner József ur vendéglőjében leend.

Szíves pártfogást kér

Léván, 1893. okt. 8 án.

tisztelettel
BAKER ALAJOS,
fényképész és mineralógus.

562/1893. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulit bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíróóság 1893. évi 1720 számú végzése következtében dr. Haas Zsigmond ügyvéd által képviselt özv. Adler Mórné javára **Nagy János** ellen 168 frt 40 kr. s jár. erejéig fogantott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 410 frtra becsült lovak, szekerek, tehenek stb-ől álló ingóságok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. bíróság 3204/1893. számú végzése folytán 168 frt 40 kr tökekövetelés erejéig Szódón leendő eszközésére 1893. évi okt. hó 27. napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igézőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Léván, 1893. évi okt. hó 9. n.

Tonhaiser József,
kir. bírósági végrehajtó.

EXCELSIOR KÁVÉ

a legjobb pörkölt szemes kávé, erő, zamat és szaporaság tekintetében az elkényeztetett igényeket is kielégíti,

az excelsior kávé

saját mód szerint pörköelve, a legkiválóbb fajták keveréke és sokkal jobb, mint a többi forgalomban előforduló minőségek, melyekhez 25% megtakarítást nyujt és hónapokon át megtartja erejét és zamatját. **Minden takarékos háziasszony tegyen az Excelsior kávéval egy próbát és győződjön meg saját tapasztalataiból annak kitűnő tulajdonságairól.** Kapható: **Czirok János** fűszerkereskedésében Léván és pedig: 1, 1/2 és 1/4 kilós törvényesen védett és védjeggyel ellátott csomagokban. A finomabb 00-ás számú minőségük ára 2 frt 40 kr., középfinom 0-ás számú 2 frt 20 kr. kilonként.

ELSŐ MAGYAR GÖZKÁVÉ PÖRKÖLDE.
Budapesten.

91./1893. szám

Árverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a verebélyi kir. járásbíróóság 235/1893. számú végzése által Adria-i biztosító társulat javára **Richter Mór** ellen 14 frt 86 kr. töke, 1892. évi szept. hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 1 frt 15 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 907 frtra becsült szekér, kocsi, szánkó, száma, széna, tehenek, lovak, szobabutor, korcsmai felszerelés, italokból álló ingóságok, nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 333./1893. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagy Csekén leendő eszközésére 1893 ik év október hó 18 ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legöbbit igézőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. § ban megállapított feltételek szerint lesz kiifizetendő.

Kelt Verebélyen 1893 ik évi szept. hó 30.

Patay Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Arczkép-festés.

Tisztelettel értesitem az érdeklődő t. cz. közönséget, hogy **festészeti műtermemmel** néhány heti tartózkodásra Lévára érkeztem.

Az „Oroszlán“-fogadóban berendezett műtermemben elvállalok megrendeléseket természet és fényképek után készülő

olajfestményekre

ugy szintén krétarajzok, de csak fénykép után.

Két olajba festett tanulmányfő Nyitrai és Társa cég kirakatában van elhelyezve, melyre bátorodom szives figyelmöket felhívni, ezenkívül műtermemben is megtekinthető néhány újabb művem.

Szíves pártfogást kér

Léva, 1893. évi okt. hó 11.

Kiváló tisztelettel
Nagy Lajos,
festő.

MARIA CZELLI GYOMORCSEPEK!

Máriaczei Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és átlólánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyu felbőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejlettársai, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gillizták, májbajok és hámorholóknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használattal utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerész
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom!”

A **Máriaczei gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Léván, Boleman Ede és Medveczky Sándor urak gyógyszerésztáiraiban, Nagy-Sallóban Zsorna László, Zelizen Steyrer Károly, Lekéren Bolyos Gyula urak gyógyszerésztáiraiban. 220. 43-12.